

Nr 358

Av herr **Domö m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ny tulltaxa, m. m.

I det förslag till ny tulltaxa som framlagts i Kungl. Maj:ts proposition nr 90 har, såvitt vi kunnat finna, svensk porslinsindustri fått en behandling som kan i hög grad inverka negativt på den fortsatta produktionen. Skulle de i propositionen föreslagna tullsatserna för porslinsvaror antagas av riksdagen, måste detta få högst beklagliga konsekvenser för porslinsindustrien, vilken genom de höga lönernas inverkan på produktvärdet är särskilt utsatt för utländsk konkurrens från länder med väsentligt lägre lönenivå.

Den för porslinsindustrien viktigaste varugruppen omfattar hushållsartiklar o. d. av tätsintrat porslin (nr 69.11) Tulltaxekommittén föreslog här en värdetull av 15 proc., och reservationsvis yrkades på att denna värdetull skulle kombineras med en minimiviktull av kr. 1 : 25 per kg. I propositionen har emellertid tullskyddet för denna varugrupp utformats som en värdetull av endast 12 proc.

Det torde i allmänhet vara så att propositionens förslag i fråga om nödlidande industrigrenar innebär ett högre tullskydd än de beräknade normaltullsatserna. Det finns exempel på att en tull av 15 proc. föreslås för varor, där normaltullsatsen är 10 proc. eller lägre. Detta är enligt vår mening helt riktigt, särskilt för industrier som till följd av de höga svenska arbetslönerna har svårt att möta den utländska konkurrensen. När det gäller porslinsindustrien har däremot Kungl. Maj:t följt en helt motsatt linje genom att gå emot tulltaxekommittén och förorda en tull av endast 12 proc., trots att normaltullsatsen ligger vid nära 15 proc. Det torde dock vara ett välbekant faktum, att porslinsindustrien i vårt land får räknas till de nödlidande industrierna. Vi vill särskilt hänvisa till i propositionen citerat yttrande från Sveriges kemiska industrikontor om porslinsindustriens räntabilitet. I detta yttrande, som, såvitt vi har oss bekant, baserar sig på en utredning av dåvarande statens priskontrollnämnd, framhålles att tillverkningen av hushållsporslin vid samtliga företag är förlustbringande. Det kan i detta sammanhang vara anledning erinra om den konsekvens priskontrollnämnden tydligen drog av sin utredning; enligt i propositionen citerat yttrande över tulltaxekommitténs betänkande föreslår priskontrollnämnden att porslinsindustrien får ett viktullskydd som genomsnittligt ger 15 proc. av värdet.

Att de i propositionen föreslagna tullsatserna för porslinsvaror innebär en försämring i jämförelse med nu gällande tullskydd blir uppenbart, om

man betraktar förhållandena för den viktigaste gruppen porslinsvaror, två- eller flerfärgat porslin (nr 69.11). Här är tullen i dag 75 öre per kg, motsvarande en incidens av drygt 13 proc., beräknat på föregående års importvärde. För denna betydelsefulla varugrupp innebär propositionen således en genomsnittlig sänkning av nuvarande tullskydd. Att observera är emellertid att sänkningen skulle bli utomordentligt stor för det billigare importporslinet, som för nämnda varugrupp numera framför allt härstammar från Japan. Sveriges import från detta land av hithörande porslin har under de senaste fyra åren tredubblats, och den svarade år 1957 volymmässigt för drygt 40 proc. och värdemässigt för drygt 20 proc. av den totala svenska importen av två- eller flerfärgat porslin (nr 69.11.) De japanska priserna är så låga att nuvarande tullskydd om 75 öre per kg här motsvarar en incidens av 26 proc. efter 1957 års importvärde. Enligt vår uppfattning skulle det få en högst skadlig inverkan på den svenska porslinsindustrin, om riksdagen antager propositionens förslag. Gentemot den svåraste utländska konkurrensen, nämligen från låglönelandet Japan, skulle det innebära att tullskyddet de facto reducerades till mindre än hälften av vad det nu är.

Departementschefen underbygger sin motivering till förslaget om en tull av endast 12 proc. med hänvisning till importen från vissa länder till anmärkningsvärt låga priser. För denna import anser han konkurrensförhållandena vara sådana, att den icke lämpligen kan motverkas genom vanligt tullskydd, och hänvisar till ett allmänt uttalande i propositionen om möjligheten att tillfälligt komplettera en värdetull med en vikttull i vissa situationer med onormalt låg prissättning på importvaror. Det äger otvivelaktigt sin riktighet att import från länder, där prissättningen sker efter politiska snarare än företagsekonomiska principer eller där arbetslönerna är väsentligt lägre än i Västeuropa, klättrar över även mycket höga tullmurar. Men det måste samtidigt understrykas, att en förnuftig kombination av tullskyddet — närmast en värdetull med minimivikttull — dock innebär att de skadliga konsekvenserna av sådan import väsentligen reduceras. Härvidlag är särskilt vikttullen av stor betydelse. Det är vidare att märka, att denna import till onormalt låga priser inte är någon tillfällig företeelse på porslinsområdet utan att sådan import regelbundet förekommer. Detta förhållande motiverar att en minimivikttull inbygges i det ordinarie tullskyddet för porslinsvaror.

De speciella omständigheter, som utmärker den internationella konkurrensen på porslinsområdet och som endast delvis har kunnat beröras här ovan, motiverar enligt vår uppfattning att tullskyddet för porslinsvaror utformas efter de linjer som anföres i den reservation, som kräver en värdetull av 15 proc. i kombination med en minimivikttull av 1:25 kr. per kg för nr 69.11 och 69.13 samt 0:60 kr. per kg för nr 69.12.

Avslutningsvis vill vi något beröra tullfrågan i ett vidare sammanhang.

I propositionen anför departementschefen att hittills framlagt förslag till gemensam nordisk marknad icke omfattar porslinsvaror. Enligt vad vi erfarit har dock nordiska diskussioner inletts även på detta område. Dessa lär ha visat att enighet icke torde kunna nås beträffande den yttre tullen i en nordisk marknad om ens tulltaxekommitténs förslag av 15 proc., så mycket mindre då om propositionens 12 proc. Vi har oss även bekant att hela den nordiska porslinsindustrien är enig om att dess möjligheter till fortsatt existens och konsolidering i en nordisk marknad kan bero på om värdetull kombineras med en vikttull av lämpligt avvägd storlek.

Till sist vill vi som jämförelse nämna något om de blivande tullsatserna inom de till Romfördraget anslutna sex länderna. Av de uppgifter som dessa lämnat till GATT för utvalda varugrupper framgår att den yttre tullen för till 69.11 hänförligt porslin blir av storleksordningen 27 proc.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 90 måtte besluta, att tullskyddet för porslinsvaror (nr 69.11—69.13) utformas som en värdetull av 15 proc. i kombination med en minimivikttull av 1: 25 kr. per kg vid nr 69.11 och 69.13 samt 0: 60 kr. per kg vid nr 69.12.

Stockholm den 28 mars 1958

Fritiof Domö

Nils Theodor Larsson

Josef Nord
